

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
 (Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

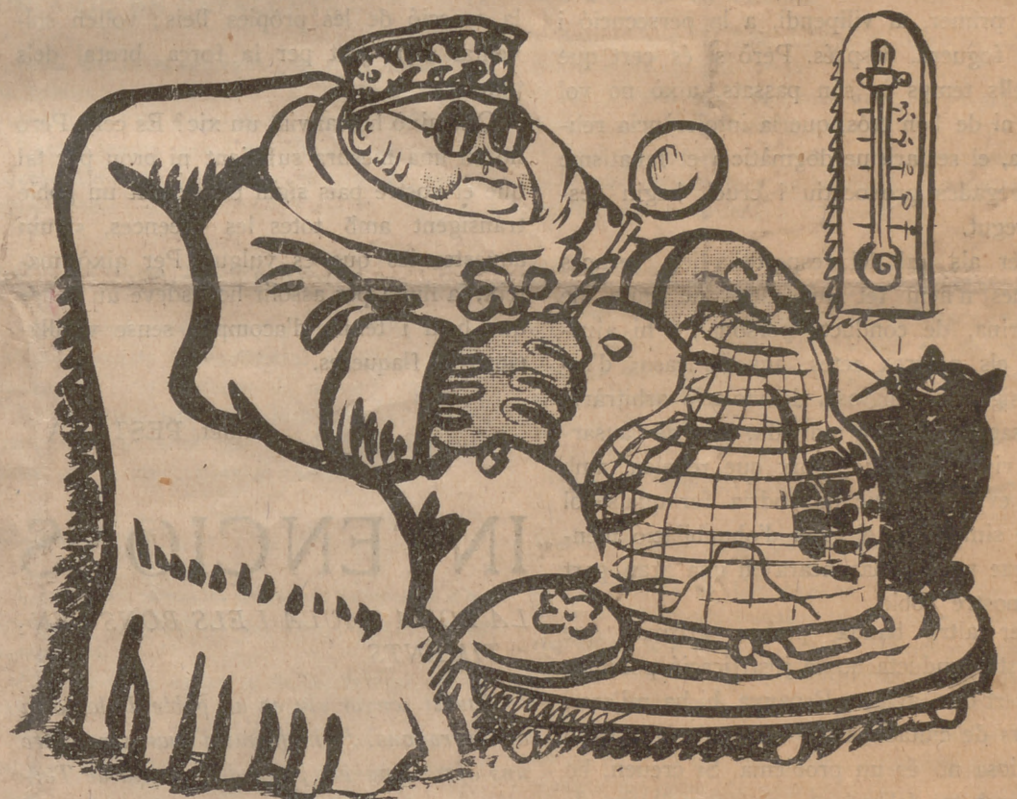
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
 Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
 Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,9.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Romanones opina

— Fa molt fred
 — Jo no el sento; no veu que sóc tan fresc?

La tranquilitat del senyor Esteve

— Amb aquest fred no hi ha por de res. El fred és el millor guardador de l'ordre

— Ha de tocar més fort, perquè la gent dorm massa

— Tingui llàstima d'un que volia ésser diputat, i no ha tingut resistència per esperar les eleccions

Hem de llegir més

Aquests dies ha passat per les nostres mans una versió francesa de "Krieg" o "Guerra", el conegut llibre de Ludwig Renn.

Vàrem veure que deia a les cobertes: "cinquantième mille", pensàrem que es tractava d'una obra interessant i tot seguit ens vàrem posar a llegir-la.

No ho és gaire, d'interessant "Guerra". Resta molt per dessota d'"El sergent Grischa", d'"El foc", de "Res de nou a l'Oest".

No té res de particular "Krieg" i, no obstant, se n'han venut, a França, d'aquest llibre mediocre, cinquanta mil exemplars.

Dubtem que a Catalunya i a Espanya s'hagin despatxat mai cinquanta mil exemplars de cap novel·la.

I no penseu que aqueixa xifra de cinquanta mil volums sigui cap "rècord" de llibreria.

La mateixa casa d'Ernest Flammarion, editora de "Guerre", anuncia altres novel·

les que han tingut èxits més sorprenents encara.

Així ens assabenta que de "La Marche Funèbre", de Claude Farrère, se n'han tirat ja 107 mil exemplars; de "Ton corps est à toi", de Victor Marguerite, 170 mil exemplars; de "La possession", de Raymond Machard, 230 mil exemplars; i de "Le Feu", de Barbusse, 370 mil exemplars.

Aquests tiratges fabulosos expliquen moltes coses; per exemple, que a França hi hagi República, que els francesos guanyessin la guerra, que la dona francesa sigui la primera del món, etc., etc.

De la mateixa manera que els migrants tiratges de mil o dos mil exemplars que ací fem dels llibres expliquen que a Espanya fracassin sempre les revolucions.

Hi ha que desenganyar-se. Si volem república i autonomia, llibertat per a Catalunya i per a la península, hem de llegir més.

Deure a complir

Per un conducte o altre, més sovint, però, pels de la Premsa, tenim coneixement de casos de veritable intolerància religiosa.

Es cert que ja són lluny aquells temps ominosos en què ésser liberal, a Espanya, era tant com ésser candidat al ludibri públic, primer, al vilipendi, a la persecució i a la foguera, després. Però si és cert que aquells temps ja són passats, això no vol dir, ni de bon tros, que la intolerància religiosa, el sectarisme dogmàtic i el fanatisme de vegades provocatiu i cruel, hagin desaparegut.

Per als qui del respecte a les creences alienes n'hem fet una mena de culte, de doctrina, de conducta personal, i hi ajustem els nostres actes, aquests casos d'intransigència religiosa, de violació arbitrària del sagrat de cada individu, han de causar-nos viva inquietud, puix que revelen, amb més evidència que ho podria fer qualsevol altre símptoma, el grau d'obnubilació mental que predomina encara en una gran part del nostre poble.

Per altra banda, podem afirmar que aquesta conducta no té justificació possible. Es cert que, avui, a Espanya, hi ha milers i milers de ciutadans per als quals la qüestió religiosa no és un problema. Si creuen, ho fan amb tal delicadesa, que no molesten els altres amb les llurs creences. I si no creuen, que són la major part, han fet del respecte a les creences del veí una qüestió tan elevada, que per cap cosa del món no mancarien a aquesta paraula d'honor que ells es comprometien a complir. Més amb tot i això, hi ha una sèrie de persones per a les quals no existeix més que una idea dominant: molestar, fastiguejar, provocar a qui no confessa en les idees que aquests intransigents representen.

En més d'una avinentesa i per motius

merament fútils, els adalils de la intransigència a tot dir i a tot fer, han concitat àdhuc conflictes d'ordre públic. No s'accontenten amb mantenir-se en terreny particular, sinó que, actius, enèrgics, han transportat al carrer llur absolutisme confessional. Al seu egoisme proselitista no li bastava l'Església, el temple, la llar, el confessionari, la coacció de les pròpies lleis; volien sol·licitar llur plet per la força brutal dels punys.

Que això ha canviat un xic? Es cert. Però no en una mesura suficient ni prou per tal que el nostre país sigui considerat un poble transigent amb totes les creences, siguin aquestes les que es vulgui. Per això mateix, la lluita per assolir-ho esdevé un deure que hem i tenim d'acomplir sense vacil·lacions ni flaqueces.

ANGEL PESTAÑA

INTENCIONS

LA BONA TAULA I ELS BONS SENTIMENTS

Aquest senyor viu en un poble de la costa de Tarragona. Jo he hagut d'anar a resoldre uns afers a aquest poble de la costa de Tarragona. Aquest senyor, quan ha sabut la meua arribada, m'ha convidat a dinar. I jo no he sabut defugir el convit. Això passava ahir a la nit, prenent cafè al Casino.

Avui, després de donar un passeig pel poble—car el cel és blau, fa un bon sol i hom no sent gota de fred—, m'he presentat a casa d'aquest senyor. La casa d'aquest amic és a la platja i és tota blanca i té un porxo ple de geranis i clavellines. En entrar, en rajoles antigues—d'imitació—, hi ha una llegenda que causa un cert recel: "Ave Maria". Clavada a la porta, d'una manera un xic massa ostentosa, una plaqueta en la qual hom representa Jesús amb el pit obert i amb unes lletres que avisen: "Detente. El corazón de Jesús està connigo".

He de confessar sincerament que la indecisió m'ha torbat un instant. Si hagués pogut, si no m'haguessin vist els de la casa, me n'hauria entornat. Però jo sóc—o bé crec ésser-ho—un home corrette, un home discret, un home tolerant, i, somrient de la pueril indecisió, he apretat el timbre, i he entrat a la casa. A la casa, a les parets, hi havien els retrats de Lleó XIII, de Pius X, del cardenal Benlloch. El meu recel s'ha aquititzat, he sentit una impressió desagradable, una impressió de malestar. Hi havien, també, estampes d'assumepte religiós: una Santa

Rita, una Santa Magdalena, una reproducció del Crist, de Velàzquez; una reproducció de la "Cena", de Leonardo da Vinci. En passar, he vist, en l'interior d'una cambra, damunt d'una calaixera isabelina, una imatge de sant Antoni dins una escaparata. Al seu davant tenia una llàntia encesa i unes flors.

A mi no em sembla malament que hom tingui a casa imatges religioses, que els faci llum, que els posi flors. Però...

Però l'amo d'aquesta casa, que no deu ésser, com jo, un home tolerant, m'ha dit amb un somriure de triomf:

—Aquí, a cada pas trobarà Déu.

Jo no he volgut dir-li ço que pensava que, més que el resplendor de Déu, em semblava veure pertot l'ombra negra de la sotana. Ni li he volgut dir que ell, l'amo de la casa, més que cristià, em semblava clerical.

Hem dinat a la galeria, una galeria plena de sol des de la qual hom veia el mar. El dinar ha estat abundant i suculent. La conversa que amania el dinar, en canvi, n'ha estat el contrast: una conversa negra, fètida, seca, plena de bilis i odi. Una conversa en la qual es cantaven les excel·lències de la policia, del sometent i de la guàrdia civil; les excel·lències de l'ensenyança religiosa i del capitalisme... El món, que és una vall de llàgrimes, estava perdut... I trinxava l'amfitrió una magnífica cuixa de pollastre... Rússia s'havia de cremar, però amb russos i tot... I la minyona servia el salmó...

Aquell dinar abundant en el qual abundaven les coses suculents, aquell dinar que havia de donar una digestió beatífica, produïa un efecte contrari en l'amo de la casa: s'enardia, s'indignava, cridava gairebé histèricament contra els que no estimen els amos ni la religió.

Jo, però, he provat de trencar-li les oracions, d'amargar-li la digestió. Confesso que, en aquells moments, fins desitjava que hagués rebentat. Després he pensat que la pudor d'aquell cos catòlic i gras, ple de greix, de pus i viandes, se'ns hauria fet irrespirable.

Li he dit que Jesús era pobre, que no era amic del luxe ni de la bona taula. Però ell, que en coses de sants es veu que és un erudit, m'ha recordat que Sant Agustí, a casa seva, a Hipona, amb la seva mare, Santa Mònica, menjava amb culleres d'argent. A més a més, donar satisfacció al cos amb els honestos plaers de la taula no és pecat, perquè Lleó XIII recomana, entre altres coses, els vins que "escampen l'alegria en l'ànima i la llibertat del neguit obscur".

Però jo, que en aquests moments no sento cap simpatia envers aquest ric amic dels sants, li dic que ni Sant Jaume, ni Sant Joan Crisòstom, ni Sant Lleó, ni Sant Elói mai no begueren vi. Santa Catarina de Gènova bevia aigua i hi barrejava sal i vinagre perquè li recordés la beguda de l'agonia de Jesús. Sant Porfiri bevia aigua bruta i corrompuda. Per a fer-se la vida més aspra i dura, alguns sants fins es privaren de beure aigua. Sant Albert es passà vint anys sense provar-la.

Com pot un Papa recomanar la carn de bou, de vedella, de gallina? Com pot l'Església especular amb les butlles? Sant Ambrosi de Siena, Sant Basili, Sant Macari, Sant Carles Borromeu, es nodrien amb herbes i arrels. Alguns d'ells les amaniaven amb cendra. Altres, les posaven en l'aigua bruta de les bèsties. Sant Conrad menjava herbes sucades en vinagre.

Com pot una ànima cristiana venerar aquests sants i menjar pollastres, perdius, becades, faisans, carn de bou, de vedella o de moltó, mantegues, peixos, formatges, dolços?

I com pot, sobretot, menjar tot això, quan al món hi ha tantes mares que no poden alimentar els seus fills, tants infants anèmics, escrofulosos, tants milions d'éssers que moren de fam?

Lluís CAPDEVILA

Aquest número ha passat per la censura governativa

Quan es parla de que "cualquier tiempo pasado tué mejor..."

En l'època inicial de la Dictadura, la pesseta podia comprar els francs a 28; les lliures a 32; els dòlars a 7,50.

En l'època inicial de la Dictadura, no hi havia crisi econòmica ni comercial. El mercat donava abast a la producció, i la crisi de treball no se sentia.

En l'època inicial de la Dictadura, els Ajuntaments del país tenien una hisenda acurada i prou eficient per viure amb dignitat.

En l'època inicial de la Dictadura, el país tenia un control, més o menys democràtic, amb el Parlament.

En l'època inicial de la Dictadura, els pressupostos del país no es menjaven el 51 per 100 en un sol apartat improductiu per al país.

Des de 1923, la pesseta ha anat reduint les seves possibilitats de compra. Ara el franc està a 37; la lliura a 46, i el dòlar a 9 i escaig.

Des de 1923, el mercat ha anat reduint la seva capacitat adquisitiva, i sobren els braços arreu del país.

Des de 1923, els Ajuntaments s'han llençat a emprèstits folls; a compromisos financers lamentables que comprometen el crèdit municipal i, en la seva homogeneïtat, el de l'Estat.

Des de 1923, com que no hi ha Parlament, no ha estat possible el control dels pocs homes d'esquerra que l'exercien, i han estat possibles tots els tropells i vexacions imaginades.

Des de 1923, el Pressupost es realitza a favor d'una part del país que no és pas ni la més productiva ni la que té més capacitat intel·lectual.

Els anys passen, i la situació no canvia

Diputats

Macià
Ventura Gassol
Nicolau d'Oliver
Aiguader i Miró
Carrasco i Formiguera
Marcel·lí Domingo
Lluís Companys
Angel Samblancat
Joaquim Maurín

Joffre, soldat de la República.

"La República pot estar contenta del seu Exèrcit!"

Això ho digué un mariscal de França després d'haver guanyat la batalla més important de la guerra: la del Marne.

Figureu-vos què hauria passat en un país balcànic o hispano americà! L'haurien fet Dictadoret, com a Pilsudski, per exemple! El que va d'un país perfectament organitzat en democràcia a uns altres països en perfecta confusió dictatorial.

Correu de l'Estranger

ALEMANYA I POLÒNIA

El problema més greu, actualment, en la política internacional, és el conflicte existent entre Alemanya i Polònia. És un conflicte latent d'ençà que Polònia recobrà la seva independència, i que pot, d'un moment a l'altre, esdevenir violent i encendre una nova guerra europea.

Es encara recent el discurs del ministre alemany senyor Treviranus demanant la revisió de les fronteres orientals del seu país. Ara, en canvi, les darreres eleccions generals poloneses, que han palesat novament l'hostilitat dels diversos partits contra tot intent de revisió, no han fet més que exasperar la rancúnia ja existent entre els dos pobles veïns.

D'altra banda, els alemanys de la Silèsia han protestat, a Berlín, dels procediments d'extrema violència emprats contra ells pel dictador de Polònia, el mariscal Pilsudski. La protesta ha estat tramesa a la Societat de Nacions, on cal esperar que tindran lloc discussions molt aspres entre els representants de Polònia i d'Alemanya.

Sigui com sigui, a Alemanya, d'un quant temps ençà, hi ha un gran corrent d'opinió a favor de la revisió del tractat de Versalles. Aquesta opinió, tanmateix, no exclou pas, en molts sectors, un desig real de seguir una política de pau i d'harmonia amb les nacions veïnes. Però és un estat d'opinió que es produeix amb una unanimitat i una tenacitat admirables. El més humil dels obrers, el més desconegut militant dels comunistes, estan d'acord en la qüestió de Polònia, per exemple, amb els militaristes més exaltats.

El Consell de la Societat de Nacions ha d'enfrontar-se, doncs, amb un problema extraordinàriament complicat, en el qual la qüestió de les minoritats nacionals entrarà en foc novament, al mateix temps que la Societat de Nacions haurà de procedir a la convocatòria de la Conferència del desarmament.

LA QÜESTIÓ D'ORIENT

La Premsa europea, en general, no ha concedit gaire importància a l'acord recentment firmat entre Turquia i Grècia.

En canvi, si hem de creure el propi ministre d'Afers Estrangers de Grècia, senyor Michalacopoulos, aquests acords tenen un interès excepcional, no solament per a les dues parts contractants, ans per a tota Europa i, sense exageració, per a tot el món.

"Aquest acord—ha dit, en efecte, el ministre grec—respon a una necessitat de pau... Cal considerar-lo com a més important encara que l'acord de Locarno."

La veritat, com sempre, està en un terme mig, entre els dos extrems. I així, el nou pacte entre Turquia i Grècia té real-

ment, no precisament una importància mundial, ans un valor immens en la pacificació de l'Orient europeu i, consegüentment, en l'estabilització de la política europea.

Assenyalat, de primer, l'acabament del conflicte existent, des de feia més d'un segle, entre Grècia i Turquia, és a dir, d'ençà que Grècia va aconseguir la seva independència. El recent acord és molt probablement la fi de les lluites sagnants entre els turcs i els grecs i l'esperança d'una pau, potser definitiva, en tots els Balcans.

El valor real d'aquest acord és, amb tot, superat pel seu valor simbòlic. Perquè l'acord entre Turquia i Grècia significa el terme de quatre segles d'intrigues, de conspiracions i de conflictes armats, que hom anomena, d'una manera vagà, la "Qüestió d'Orient" i que té el seu origen en l'arribada dels turcs a Europa en el segle XVI.

Ara Grècia, en reconèixer, per la seva part, la integritat del territori turc, ha clos un dels més llargs i dramàtics capítols de la història europea.

Josep Puig i Esteve

Avui fa vuit dies que morí aquest gran català. La mort se l'ha emportat als 55 anys d'edat, quan encara podíem esperar moltes coses del seu caràcter bondadós i recte. Els qui sabem qui era En Puig i Esteve i hàviem vist la noble tasca per ell realitzada, tant en política catalana com pel més tard profanat Centre de Dependents, hem sentit la seva mort. Com recordem aquelles seves paraules, ben repetides: "Moriré sense poder veure el "Centre" altra vegada!"

En vigílies de la casa pairal de la dependència de Catalunya tornarà a la normalitat tan desitjada, desapareix el seu més fort puntal.

Cal esmentar que la seva darrera actuació davant del Consistori consistí en demanar fos cedit per Escoles l'edifici que al carrer de Lleida volen instal·lar-hi unes oficines els massa savis regidors de l'Ajuntament de Barcelona.

Reposi en pau l'amic bo i compatriota il·lustre.

Josep Vich i Company

Ha mort el periodista Josep Vich i Company. Havia militat en les esquerres, havia treballat en diversos periòdics de la nostra ciutat, havia fundat el diari "La Premsa". Fou president del Sindicat Professional de Periodistes.

Era un home treballador, efusiu, cordial, bo. Feia temps que havia deixat el periodisme, per a dedicar-se a empreses particulars en les quals no l'acompanyà la sort. L'enterrament fou una sentida manifestació de dol. Bé la mereixia el que en vida fou un bon periodista, un bon company i un home bo.

A la seva esposa i els seus fills, el nostre més sentit condol.

DIARI NOU

Ha aparegut un nou diari d'esquerres. Es titula "La Ciutat" i sembla que el dirigeix J. M. Massip, periodista intel·ligent i escriptor de mèrit.

Benvingut sigui entre nosaltres, que li desitgem fermesa en la lluita i una llarga vida.

OPINIONS

A París, a un redactor de "L'Intransigeant", el duc d'Alba ha dit que ell és "resueltamente optimista" i que la dictadura fou popular.

Què hi farem!

"DE AYER A HOY..."

Per ordre governativa ha estat dissolt l'Ateneu Obrer de Reus.

Per ordre governativa hem de callar.

UNA ALTRA

Sortim a revolució diària.

A Panamá ha enderrocat el govern, i en mitja hora ha canviat el règim.

UN AMIC DE CATALUNYA

Lluís Bello, el conegut periodista madrileny, ha publicat recentment, a "El Sol", un bell article titulat "De Cataluña y del Idioma".

Estem segurs que l'Albiñana demanarà per aquest amic de Catalunya el títol de ciutadà indesitjable.

NO TOTHOM PENSA IGUAL

L'ex-dictador del Perú i els seus fills han estat condemnats a reemborsar al Tresor de la nació vint-i-cinc milions de pesos.

Ací, no tant sols no se'ls demana el que varien malversar, sinó que es permeten subscripcions per a aixecar-los mausoleus.

EL DE TORN

La passada setmana donàvem la notícia d'haver estat alliberat el nostre company Angel Samblancat.

Avui hem de donar la de la detenció d'Angel Pestanya.

Que és com dir que el govern ha iniciat una espècie de rellevament amb les persones de casa.

DE TEVES A MEVES...

El Director general de Correus d'Alemanya ha complert cent anys.

Si hagués hagut de pujar tantes escales com un modest carter, no hi hauria arribat, ben segur.

Però la tasca de dirigir és més còmoda.

¿No us sembla així, senyor Baró de Rio Tobia?

VANITAS, VANITATUM...

La cerimònia de l'enterrament del mariscal Joffre ha constituït una fastuosa manifestació d'una pompa no vista mai, fins ara.

Joffre, el gran soldat republicà, tan poc amic, en vida, de les vanes ostentacions, es mereixia unes cerimònies més modestes, més humils.

Amb elles, la França republicana i democràtica hauria honorat millor les seves despulles venerables.

EL PI DE LES TRES BRANQUES... MORTES

Contumàcia, trogloditisme, impermeabilitat... Bugallal, Romanones, Cambó.

Conservadorisme dinàstic, liberalisme dinàstic, regionalisme dinàstic.

Tres esqueixos del mateix arbre esponsorés del caciquisme.

LA LLEI DE L'EMBUT

En una Assemblea celebrada a Nova-York ha estat demanat que fos declarat il·legal el comunisme.

I les dictadures, ¿no haurien d'ésser, també, declarades il·legals?

I, encara millor que tot això, moltes fallides de bancs?

RUSSIA I VIDAL I GUARDIOLA

Vidal i Guardiola, el Calonne de la Lliga, que tan bon record deixà del seu pas per l'Ajuntament, ha donat una conferència a Capellades, sobre aquest tema que, tocat per ell, ens fa una gràcia extraordinària: "Consideracions sobre els ensenyaments dels últims tretze anys de Rússia".

Els disbarats que devia dir!

UN MÉS A LA COLLA

Hom diu que a mig febrer apareixerà un nou setmanari d'esquerres.

Es titularà "La calle" i el dirigirà Joan Guixé, escriptor de mèrit i excel·lent periodista. Llarga vida!

UN ACORD LLOABLE

Aquest any, la Rua de Carnestoltes se celebrarà a l'Exposició

Ho trobem molt bé: així no interromprà el trànsit pels carrers de la ciutat.

Però les processons, que també interrompen el trànsit pels carrers de la ciutat, ¿no podrien celebrar-se igualment a l'Exposició?

ACTIVITAT

Malgrat de la seva malaltia, Cambó no deixa les activitats. Prolífic com ell sol, el Mecenàs de "La Voz de su Amo"—llegeixi's "La Voz de Catalunya"—llença notes, contesta al troglodite Bugallal, celebra entrevistes, va i ve de Madrid...

Llàstima que tot això no li servirà de res!

L'ACADEMIA DE CIÈNCIES

L'Acadèmia de Ciències ha prohibit que el Teatre Poliorama, instal·lat en el seu edifici, es representi una obra de Louis Verneuil que, traduïda al castellà, s'està representant a tota Espanya. Diuen que l'obra és immoral.

Però, ¿és que a l'Acadèmia de Ciències hi ha savis, o hi ha, en realitat, megateris supervivents de l'edat de pedra?

D'UNA EXPULSIÓ

El comandant Franco i dos aviadors més han estat expulsats de l'Aero Club de Madrid, per 662 vots contra 72.

"L'ERROR D'ACCIO CATALANA"

Segons "La Voz de su Amo", que encapçala un editorial amb aquest títol, l'error d'Acció Catalana és el d'haver incorporat "elements catalanistes a la causa de la República espanyola".

Sempre val més això que no haver sumat forces catalanistes a la monarquia!

Diputats

Alcalà Zamora
Fernando de los Ríos
Indalecio Prieto
Alvaro de Albornoz
Rafael Sánchez Guerra
Eduardo Ortega y Gasset
Miguel de Unamuno
Carlos Esplà
Miguel Maura

I el món marxa...

King Vidor. Un film. La pantalla que reflecteix el neguit col·lectiu. Imatges que concebem a l'exterior. Rostres i ademes oberts al defora, tots iguals, retallats d'un mateix patró, destriats d'una mateixa cosa.

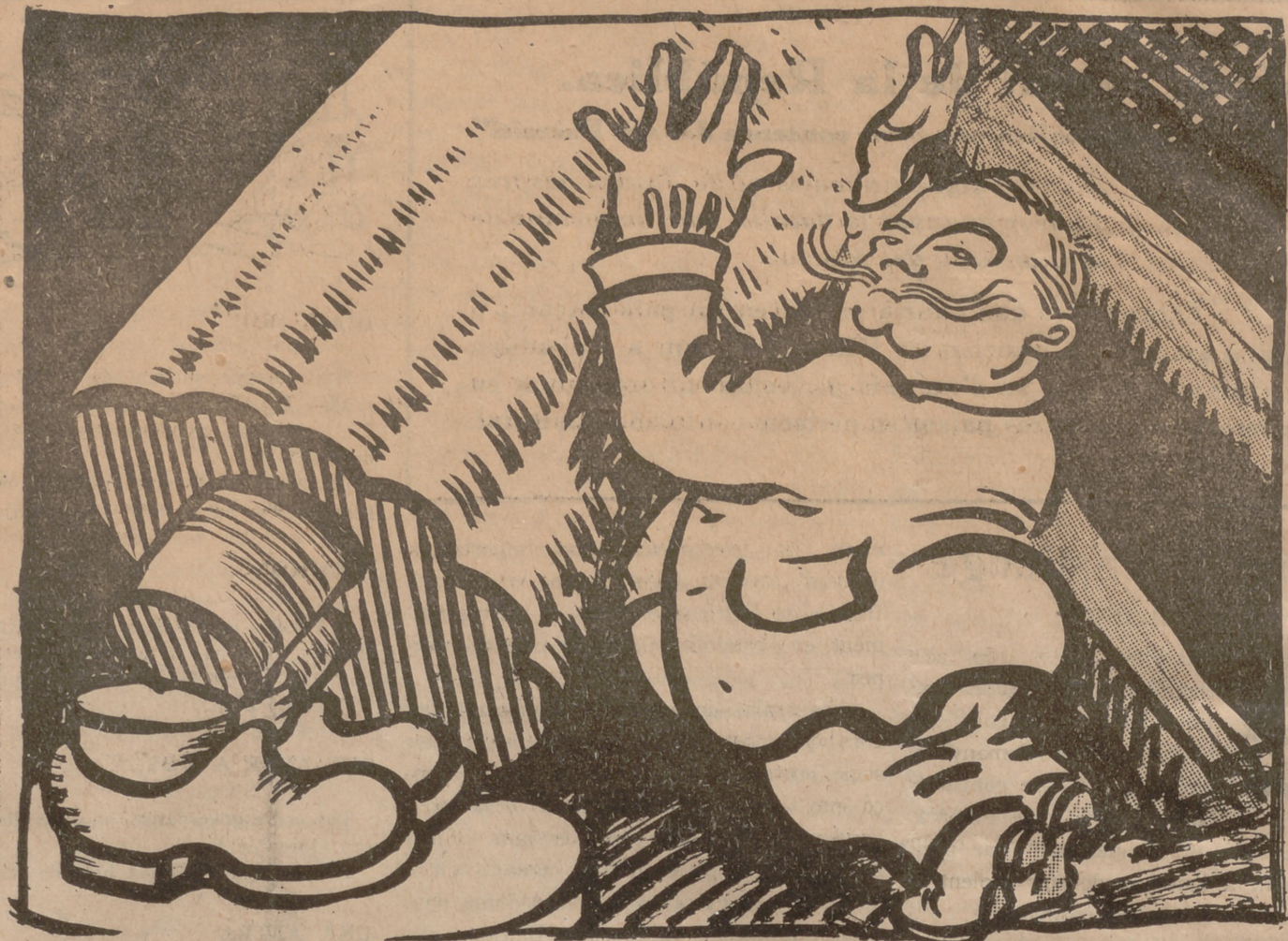
Aquestes riuades de gent que integren la vida dels carrers, de les fàbriques i tallers, dels despatxos i de l'esplai, marxen, caminen, rimades les unes amb les altres, amb un pla concebut, amb una il·lusió encaixada dintre les guspies visuals. Sempre aquelles entrades i sortides al treball, sempre aquell dalit festiu, sempre aquella esperança diluïda sota el pessigolleig del destí, així tots els dies, tots els mesos, tots els anys...

Homes, masses. Cadascú d'ells és una unitat. Moltes unitats fan molts púmeros. Milers d'unitats treballen, milers d'unitats sofreixen, milers d'unitats s'esmunyen sota el control mecànic, milers d'unitats empaiten el destí rosegant la ràbia i mastegant la fatalitat. Aquest mastegament, aquesta ràbia, formen part corpòria de la massa, i a cada un dels membres que la componen; i, no obstant, posades totes les unitats dintre la fondalada de les ciutats, no es coneixen les unes amb les altres, a desgrat d'aquella fita que totes persegueixen. La corda de salvament resulta curta. Però aquesta corda no està exposada en públic. Està impregnada dintre el vaivé de la voluntat individual.

Atureu aquests milers d'homes que oscil·len pels carrers, interrogueu-los un per un. Tots respondran igual. Tots són tots uns. Penetreu en la intimitat d'aquestes unitats. L'enigma s'ha difós. S'ha descarnat la realitat més viva. Els heu vist al carrer, però no a ells mateixos. Heu obviat una massa, una congregació de molts, unes ombres llindants al seu entorn. Però no heu copsat l'essència, la substància inflamable que somou la voluntat. Quan la ciutat està deserta, les cases viuen. Dintre les parets hi ha cossos vençuts, però la imaginació desperta. Hi ha els pares i els fills. Hi ha els problemes conjugals. Hi ha la misèria i el dolor. Hi ha també uns instants de joia, gairebé imperceptibles. Hi ha l'espòs sense feina i els diners que no arriben. Hi ha la heroicitat d'una mare, que culmina fins el desesper. Hi ha la maternitat que inspira una joia passatgera. Hi ha també l'aliuciniació del suïcidi, fruit del dramatisme familiar.

I el món marxa... a desgrat de tot, a desgrat de l'enervament en continuïtat. I és que l'univers guarda un extern i un intern inseparables. Un extern que no s'encongex a despit de les tribolacions internes. Un intern que no regula la forma exterior. L'extern es queda a casa. L'extern acompanya l'individu en llurs aflluències mundanes.

Heu-vos ací, doncs, el plantejament del film. Les múltiples escenes que en ell s'hi palesen són una confirmació en perfecta ductilitat de les realitats de l'individu. La tretura de millorament, però, és un mite quant a resultats positius. Generalitzant el cas, uns pocs podran assolir ço que molts cobegen. I aquesta cobejança s'estén en totes les classes postergades del privilegi. L'escepticisme no guarda relació amb el veritable estat que impera en la intimitat. És més; l'optimisme sembla que creixi amb proporcions fantàstiques, com més absurda és la vida, i com més parany obstrueixin l'albir. Aquesta serà la salvació, i aquest serà, en definitiva, l'afany de viure i de lluitar a través dels anys i de l'espai. I d'aquesta manera el món marxa, bé o malament, vers el destí, favorable o desfavora-

—Em sembla que és massa pes, per un home sol.

ble. Altrament, l'univers s'enclotaria en el llot de la immobilitat, des d'un punt de mira filosòfic. Políticament parlant, però, aquesta posició no ens acaba de convèncer.

JOAN VALLESPINÓS

Emili Junoy i Gelbert

En el moment de completar aquest número i entrar en màquina, ens trameten la nova dolorosa de la mort del nostre amic caríssim Emili Junoy. L'amistat vella que

amb ell manteníem, l'afecte fraternal que ens hi unia ens priven, ara, de fer una cosa incompleta, que seria irrespectuosa. La setmana entrant en parlarem com es mereix l'home il·lustre que ha perdut Catalunya i nosaltres.

Espurnes de la setmana

Dins de pocs dies sortirà un llibre que serà famós, El signa Josep Pla, però és de Francesc Pujols.

En aquest llibre, Francesc Pujols explica al seu interlocutor la nova religió que li ha estat suggerida.

—Es una religió molt còmoda que adoptarà tothom—ja ha dit Francesc Pujols—. Sí, molt còmoda. He suprimit l'infern; i en les qüestions de moral no m'hi fico.

Els homes de LA CAMPANA DE GRACIA esperem amb ànsia aquest llibre que signa Josep Pla, i que és de Francesc Pujols.

La Lliga prepara les eleccions amb una trisança extraordinària. La Lliga, aquest cop, s'ha errat. Són pocs els diputats que treurà. Tan pocs, que potser amb els dits de les dues mans n'hi hauria prou per comptar-los. Hi ha una força dinàmica i vital que el poble mou cap a l'esquerra.

***

El viatge de Cambó a Madrid ha estat un fracàs sorollós.

La Premsa ja se li ha descarat.

Les notes han estat un desencert.

Ell, que és un home oportunista!...

Li han dit inoportú!

***

El senyor Nadal, traductor del senyor Cambó, ha estat la "vedette" del Ritz. L'home està molt content. A Caldetes li tindran més consideració, l'estiu d'enguany.

***

Considerem uns brètols tots aquells polítics que no sàpiguen ésser dignes de la seva hora. Això vol dir moltes coses. Les eleccions, si es fan, no hem d'aprofitar-les per donar càrrecs a qui no els ha merescut, sinó que han d'ésser per a tots aquells que han sofert persecució de justícia, pels que en pateixen i, pels que n'hauran de patir.

***

Un nou diari català: "La Ciutat", ha vingut a augmentar el nombre dels diaris catalans que defensem la llibertat.

Benvingut! Endavant!

***

La mare de Nicolau d'Oliver ha mort.

Ell no és a Barcelona.

Quan torni, li manifestarem de nou la nostra amistat, com sempre.

No hi ha consol per l'amic absent.

Si la nostra devoció i respecte en ell n'hi poguésser ésser un!...

***

El moment polític és dramàtic.

No es pot fer broma de res.

Per això ens dol que surtin a la pista els clowns de sempre.

Bugallal, Romanones, etc.

***

Catalunya no és Cambó, Bugallal no és Galícia. Tant Cambó com Bugallal, no representen l'ànima de Catalunya, ni de Galícia, sinó llur empresonament.

***

Hem de parlar llargament dels contactes de Cambó amb el duc de Maura, l'home que ha combatut més ferotgement, després de la Dictadura, l'obra definitiva de Prat de la Riba: la Mancomunitat de Catalunya.

***

Gent que volen ésser diputats: Baró de Viver, comte de Figols, comte de Montseny. Es a dir, la desferra d'una aristocràcia nova de trinca que ha fet de la seva vida una fira de vanitats poca-soltes.

BARBARÀ

Ens sentim avergonyits d'haver de denunciar el mal estat en què es troba el cementiri civil del nostre poble. Mentre en el catòlic s'hi han gastat moltes pessetes per netejar-lo, pulir-lo i posar-hi flors, cap quantitat no ha estat destinada per al recinte civil, que, més que cementiri, sembla un corral.

Barbarà no és dels pobles menys anticlericals, i es llàstima tenir d'emprar aquest medi per a denunciar que, per culpa d'aquest nucli civil, no es fa res en el tros de terra que un dia, tard o d'hora, acollirà la nostra ossada.

JOAN F.

J. A. — Ja haureu vist que ja en parlarem nosaltres. Altrament, era massa bèl·lic.

F. M. — La publiquem, arreglada.

S. M. — Si els altres són de la nostra mateixa opinió, anirà.

J. O. — No podem complaure-us.

A. C. — No us estranyi aquesta demora. La major part de vegades és perquè no disposem de lloc. Altres perquè ha passat l'oportunitat.

D. B. — La vostra carta no pot anar. N'esperem d'altres.

P. S. — No podem comprometre's a res. Si voleu, envieu alguna cosa, i veurem de publicar-ho.

T. R. — Anirà en un dels números pròxims, si el censor és del nostre parer.

Imp. LA CAMPANA. -- Om, 8. -- Barcelona